

EBI/GL/2014/06

2014.gada 18.jūlijs

Pamatnostādnes

par atvесеļоšanas plāniem izmantojamo scenāriju diapazonu

EBI pamatnostādnes par atveseļošanas plāniem izmantojamo scenāriju diapazonu

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK ("EBI Regula"), 16. pantam. Saskaņā ar EBI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jādara viss, lai šīs pamatnostādnes ievērotu.
2. Pamatnostādnēs ir izklāstīts EBI viedoklis par atbilstīgu uzraudzības praksi Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā vai to, kā noteiktās jomās jāpiemēro Savienības tiesību akti. Tāpēc EBI cer, ka visas kompetentās iestādes un finanšu iestādes, kam tās ir adresētas, ievēros šīs pamatnostādnes. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, attiecīgā gadījumā iekļaujot tās uzraudzības praksē (piemēram, grozot savu tiesisko regulējumu vai uzraudzības noteikumus un/vai norādījumus, vai uzraudzības procesus), tostarp gadījumos, ja konkrētas pamatnostādnes ir paredzētas galvenokārt iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar EBI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 2014. gada 18. septembrim ir jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, pretējā gadījumā norādot neievērošanas iemeslus. Ja līdz minētajam termiņam paziņojums netiks saņemts, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes vadlīnijas neievēros. Paziņojumi jāsūta uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu, iesniedzot V sadaļā norādīto veidlapu, ar atsauci "EBI/GL/2014/06". Paziņojumus iesniedz personas, kuras ir atbilstīgi pilnvarotas savu kompetento iestāžu vārdā ziņot par pamatnostādņu ievērošanu.
4. Paziņojumi tiks publicēti EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

I sadaļa. Priekšmets un darbības joma

5. Šīs pamatnostādnes nosaka dažādus scenārijus, kas izmantojami smagas makroekonomiskās un finanšu spriedzes gadījumā saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 5.panta 6.punktu un 7.panta 6.punktu¹.
6. Dažādu scenāriju sagatavošanas mērķis ir noteikt dažādus hipotētiskus gadījumus, pret kuriem ir jāpārbauda atveseļošanās variantu efektivitāte un atveseļošanās plānā iekļauto rādītāju pietiekamība.
7. Šīs pamatnostādnes attiecas uz izdarītajiem pieņēmumiem, ciktāl informācija par atveseļošanās plāniem attiecas uz Direktīvas 2014/59/ES 4.pantu.

II sadaļa. Prasības attiecībā uz scenārijiem

Šo scenāriju diapazona izstrādes principi

8. Scenāriju diapazonam ir jāietver vismaz trīs scenārijus, lai nodrošinātu risinājumu sistēmiskam gadījumam, idiosinkrātiskam gadījumam un sistēmiska un idiosinkrātiska gadījuma kombinācijai.
9. Katram scenārijam jābūt veidotam tā, lai tas atbilstu katrai no šādām prasībām:
 - a. scenārijam jābūt balstītam uz notikumiem, kas ir atbilstoši iesaistītajai iestādei vai grupai, ņemot vērā, citu būtisku faktoru starpā, tās uzņēmējdarbību un finansējuma modeli, tās darbību un struktūru, tās izmēru vai savstarpējo saistību ar citām iestādēm vai finanšu sistēmu kopumā, un, jo īpaši, jebkādas iestādes vai grupas identificētās ietekmējamības vai trūkumus;
 - b. scenārijā paredzētajiem pasākumiem būtu jādraud izraisīt iestādes vai grupas neveiksmi, ja vien savlaicīgi netiktu īstenoti atveseļošanās pasākumi; un
 - c. scenārijam jābūt balstītam uz notikumiem, kas ir izņēmuma gadījumi, bet ticami.
10. Katram scenārijam vajadzības gadījumā būtu jāietver gadījumu ietekmes novērtējumu attiecībā uz vismaz katru no šādiem iestādes vai grupas notikumiem:
 - a. pieejamo kapitālu;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.06.2014., 190.lpp).

- b. pieejamo likviditāti;
- c. riska profilu;
- d. rentabilitāti;
- e. operācijām, tai skaitā maksājumu un norēķinu operācijām.
- f. reputāciju.

11. Reversā stresa testēšana ir jāuzskata par sākumpunktu scenāriju izstrādei, kurai jābūt tikai "tuvu nepildīšanai"; t.i. , tie varētu novest pie tā, ka iestādes vai grupas biznesa modelis kļūst dzīvotnespējīgs, ja veiksmīgi netiek īstenoti atveseļošanās pasākumi.

Finansiālo grūtību scenāriju diapazons

12. Ņemot vērā proporcionalitātes principu, scenāriju diapazonam ir jābūt samērīgam, jo īpaši ar iestādes vai grupas uzņēmējdarbības veidu, tās lielumu, savstarpējo saistību ar citām iestādēm un finanšu sistēmu kopumā un tās finansēšanas modeļiem.
13. Vismaz vienam scenārijam jābūt iekļautam par katru no šādiem gadījumu veidiem:
- a. "sistēmisks gadījums", kas nozīmē gadījumu, kura rezultātā pastāv nopietnu negatīvu seku risks attiecībā uz finanšu sistēmu vai reālo ekonomiku;
 - b. "idiosinkrātisks gadījums", kas nozīmē gadījumu, kura rezultātā pastāv nopietnu negatīvu seku risks vienā iestādē, vienā grupā vai grupas iestādē; un
 - c. sistēmisku un idiosinkrātisku notikumu kombinācija, kas notiek vienlaicīgi un interaktīvi.
14. Globālām sistēmiski nozīmīgām iestādēm (G-SNI) un citām sistēmiski nozīmīgām iestādēm (C-SNI), kas identificētas saskaņā ar Kapitāla prasību direktīvas 131. pantu,² jāietver vismaz vairāk nekā trīs scenāriji.
15. Scenāriju diapazonā būtu jāietver gan lēngaitas, gan strauji mainīgus negatīvus gadījumus.
16. Gan sistēmiskajiem, gan idiosinkrātiskajiem gadījumiem būtu jāattiecas uz gadījumiem, kuri ir visatbilstošākie iestādei vai grupai, kā tas aprakstīts 9.punkta a) apakšpunktā. Tādēļ scenārijiem būtu jābalstās uz dažādiem gadījumiem, kas atšķiras no 17. un 18.punktā

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.06.2013. , 338.lpp).

minētajiem, no kuriem pēdējais ir mazāk atbilstošs iestādei vai grupai, kā norādīts 9.punkta a) apakšpunktā.

Sistēmiski gadījumi

17. Izstrādājot scenārijus, kas balstīti uz sistēmiskiem gadījumiem, jāņem vērā saistība ar vismaz šādiem sistēmiskiem gadījumiem:

- a. nozīmīgu darījuma partneru nespēja ietekmēt finanšu stabilitāti;
- b. starpbanku aizdevumu tirgū pieejamās likviditātes samazinājums;
- c. palielināts valsts risks un vispārējā kapitāla aizplūšana no iestādei vai grupai svarīgas darbības valsts;
- d. nelabvēlīgas izmaiņas aktīvu cenā vienā vai vairākos tirgos;
- e. makroekonomiskā lejupslīde.

Idiosinkrātiskie gadījumi

18. Izstrādājot scenārijus, kas balstīti uz idiosinkrātiskiem gadījumiem, jāņem vērā saistība ar vismaz šādiem idiosinkrātiskiem gadījumiem:

- a. nozīmīgu darījumu partneru neveiksme;
- b. kaitējums iestādes vai grupas reputācijai;
- c. ļoti nopietna likviditātes aizplūšana;
- d. nelabvēlīgas izmaiņas to aktīvu cenā, kuriem iestāde vai grupa pārsvarā ir pakļauta;
- e. nopietni kredītu zaudējumi;
- f. nopietns operatīvā riska zudums.

III. sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

19. Kompetentajām iestādēm un iestādēm ir jāievēro šīs pamatnostādnes ātrākais līdz šādiem datumiem:

- a. 2015. gada 1. janvāris;

- b. datumam, kurā attiecīgās kompetentās iestādes dalībvalsts piemēro noteikumus, kuri īsteno Direktīvas 2014/59/ES 5. panta 6. punktu un 7. panta 6. punktu.